

KAPITOLA 1

Peron ji studil do chodidel. Boty měly tenké podrážky, ale jiné nevlastnila. Zato kabát byl teplý. Seděla v něm celou cestu a teď byla úplně zpocená.

Uli pohlédla k nádražní budově, jestli někde poblíž nevidí hotel, ale nikde nic. Bude se muset někoho zeptat. Na lavičce seděli dva starší muži v kalhotách s prošoupanými koleny. Upřeně ji pozorovali. Jich se nezeptá, jistě by byla vystavena jejich pohledům celou cestu až k nim, a k tomu neměla nejmenší chuť. Vedle ní stála celá rodina, děti byly hezky oblečené a zjevně šťastné, že se jim vrátil domů tatínek. Uli po nich zašilhala, ale nechtěla rušit. Jako by jejich radost mohla pošpinit už jen tím, kdyby je s pachem nemytého těla a špatným dechem oslovila. Všichni vypadali tak spořádaně. Jeden ze synů trval na tom, že otci ponese zavazadlo, druhý klobouk. Mladá žena, patrně jejich matka, držela na boku výskající holčičku. Muž, který přijel vlakem, rozepnul svrchník, vzal děvčátko do náruče a přikryl je kusem kabátu, aby je chránil před studeným větrem.

Uli si zapnula kabát a pomyslela si, jak nakonec udělala dobře, že si ho vzala. Paní Cederstamová ho nepotřebovala,

měla tolik jiných pláštěů a dřív než v zimě nepozná, že jeden chybí. To už si paní Cederstamová nebude pamatovat, že požádala německou služebnou, aby ho donesla do čistírny, dokonce zapomene i na to, že pár měsíců přes léto nějakou německou služku vůbec měla. Musela u ní skončit, protože na poklidný byt v Malmö byla příliš rozverná a hlučná.

Uli našla lístek z Wengelovy chemické čistírny v kapse až den poté, co dostala vyhazov. Namlouvala si, že může kabát považovat za náhradu za tak náhle ušlý zisk, ačkoliv věděla, že jí paní Cederstamová dala ještě o dva týdenní platy víc, než na co měla Uli nárok, jen aby nepůsobila lakotně.

„Vrátíte se domů do Hamburku?“ zeptala se jí tehdy paní.

„Ano, to bude asi nejlepší,“ odpověděla Uli.

Avšak lhala. Na mapě Švédska si našla Krokem a viděla, že tam jezdí vlak. Byl to pěkný kus cesty na sever, městečko se nacházelo někde v polovině té úzké, protáhlé země, blíže Norsku než Finsku. Tam by se mohl kabát s podšívkou hodit. Slyšela, že v horských oblastech je chladněji než v Malmö, a jestli tam zůstane přes zimu, závěje mohou dosahovat až dvou metrů.

Uli už kvůli kabátu neměla špatné svědomí.

Už neměla špatné svědomí kvůli ničemu, protože k čemu by to také bylo dobré?

K čemu je litovat něčeho, co už stejně nelze odestát?

Pod stříškou žluté nádražní budovy stál muž, který tam zřejmě pracoval. Měl znak na saku i na čepici, a když k němu Uli přistoupila, díval se na kapesní hodinky.

„Promiňte, je tady nějaký hotel?“

Než promluvila, snažila se připravit si slova v ústech, aby vyzněla co nejlépe švédsky.

Těsně než vystoupila z vlaku, řekla cosi špatně. Téměř celou cestu seděla beze spánku a pozorovala ubíhající krajinu, zežloutlé listí a břízy, malé červené domky a hnědošedá města se stejnými nádražními budovami, prohlížela si děti a staré lidi, i svoje vrstevníky, jak jsou oblečeni a jak působí, a časem lesy, smrky a borovice, které se pyšně zvedaly ze země. Teprve na samém konci cesty usnula.

„Tady máte vystupovat,“ upozornil ji průvodčí a uchopil ji tvrdě za rameno, aby se probudila.

„Vielen Dank,“ odpověděla rozespalá a zmatená, ačkoliv měla říct děkuji pěkně.

Průvodčí na ni zíral, jako by si myslel, že ji zná, ale právě se ukázalo, že je někým zcela jiným. Samozřejmě ji neznal, nikdo ji neznal, ani ve vlaku, ani tady v Krokumu.

„Co jste říkala?“ zeptal se muž před nádražní budovou.

„Je tady hotel? Nebo penzion? Pokoj k pronajmutí přes noc?“

Uli se na něj usmála ve víře, že to pomůže. Pořád ještě měla krásný úsměv, jen musela mít ústa zavřená a neukazovat křivé zuby, ve kterých měla hnědé díry.

Muž si prstem přejel knír, jehož dlouhé konce se mu v koutcích úst trochu vlnily. Tváře měl hladce oholené. Na levé straně úst měl velkou jaterní skvrnu, která trochu vystupovala, a Uli napadlo, že možná proto si nechal narůst knír, aby ji skryl.

Tázavě na ni hleděl a Uli znejistěla. Přece jen nakonec řekla něco špatně? Pripadalo jí, že si za měsíce strávené v Malmö švédštinu podstatně vylepšila, přesto ale mohla udělat chybu, a také tu hovořili jiným nářečím. Ačkoliv hotel se přece řekne hotel?

Každé sebemenší městečko, kde vlak zastavil, mělo nádražní hotel.

Uli měla slovník v zavazadle, ale nehodlala ho teď vydávat. To by jí mohlo vypadnout spodní prádlo. Nebo dopisy. Nejhorší by bylo, kdyby viděl dopisy.

„Pokoj k pronajmutí?“ zeptala se znovu. „*Zimmer?*“ dodala pro jistotu. „Na noc?“

„Němka?“ zeptal se muž v čepici.

Tomu se asi nevyhnu, pomyslela si Uli a přikývla.

Vzpomněla si na slova paní Cederstamové. Člověk nutně nemusí všem na potkání vykládat, odkud je, ale řekla to teprve potom, co jakýsi chlapec na dvorku za Uli pochodoval a volal: „Hitlerovská svině, hitlerovská svině, hitlerovská svině“, takže to slyšeli sousedé. Uli se nenamáhala poukázat, že ona to nevykládala, že je z Německa. Po susedech se musely šířit řeči samotné paní Cederstamové, která si pochvalovala, jak je teď po válce levné zaměstnat německou služku.

Muž z nádraží znovu pohlédl na hodinky. Bylo pozdní odpoledne.

„Budete se muset poptat po vsi,“ řekl. „Nevím o nikom, kdo by pronajímal.“

Konec kníru, za který si nejvíc tahal, se mu položil přes tvář jako vlhká černá čára.

„Každopádně ne Němcům,“ dodal.

Otočil se k ní zády a přistoupil k mužům na lavičce. Pořád ještě na ni zírali. Tváře jí prudce zaplály. Musí se zeptat něčeho jiného, protože někde potřebuje složit hlavu, než se všechny myšlenky slepí dohromady a udělá se jí z nich špatně. Potrásla hlavou, aby se jeho slov zbavila.

Ach, veškeré její kousky, veškeré její ztřeštěné nápady a velké plány.

Všechny bouře, které se přihnaly a strhly ji s sebou, a pak ji pustily někde, kde byla úplně ztracená.

Uli se podívala na své boty, které jako by ji celou dobu tlačily na neustále nových místech. Pak se vydala směrem, kde viděla víc domů. Byly to nízké stavby a nebylo jich mnoho, sotva tedy přijela do města, možná je to opravdu jen vesnice.

Tak tohle je tedy Krokem, pomyslela si.

Tady někde žije Elsa Petterssonová.